

WINTERWAARNEMING KOEKOEK (CUCULUS CANORUS) IN ZUIDELIJK FLEVOLAND

Erik Lam

Op 12 februari 1984 fietsten Ernst-Jan Stroes en Erik Lam vanaf Lelystad over de Oostvaardersdijk richting Hollandse Brug. Het was ongeveer 0° C. De wind was Noord-6 en er was ongeveer 10% bewolking.

Ter hoogte van paal 23.6 om 16.15 uur zag ik (EL) opeens iets vreemds in een wilg zitten. Het was bruinachtig. Ik dacht direct aan een Tortelduif (*Streptopelia turtur*). We stopten onmiddellijk en reden een stukje terug. De vogel zat in een topje van een wilg (ca. 6 meter hoog). We determineerden het direct als Koekoek (*Cuculus canorus*)! Onze verbazing was uiteraard zeer groot en we geloofden onze ogen niet. Toen we stopten vloog de vogel ongeveer 3 meter naar beneden in dezelfde boom. Hierbij spreidde "het" z'n staart en konden we de witte vlekken op de staart goed zien. Het beest was echter behoorlijk schuw en vloog op ongeveer 2 meter hoogte door het wilgenstruweel weg. De koekoekachtige vlucht konden we duidelijk zien. We konden het echter nog steeds niet geloven en dachten "het moet wel een Sperwer (*Accipiter nisus*) geweest zijn". We renden de dijk langs en zo'n 50 meter verder ontdekten we "het" weer.

We durfden niet ál te dichtbij te komen, bang dat hij weer weg zou vliegen. We naderden het dier tot op ongeveer 25 meter afstand. Het dier zat met z'n borst naar ons toe. Duidelijk konden we de gestreepte borst zien die tot in de keel liep. Ook was de lange rechte zwarte snavel goed te zien. Het was dus zeer duidelijk geen Sperwer! We waren er nu van overtuigd dat het een Koekoek moest zijn. De bruinige gestreepte rug liet ons concluderen dat het de "rossige" vorm was. Aangezien de bandering van de borst tot in de keel doorging moest het wel een vrouwtje geweest zijn. Of zien de jongen er nu nog zo uit? De vogel zag er kerngezond uit en maakte geen enkele indruk in een slechte conditie te zijn.

In totaal hebben we de Koekoek zo'n 10 minuten kunnen observeren. Kijkers: 10x50 en 12x50.

Toen we thuis kwamen zochten we direct in wat boeken informatie over de Koekoek op. We konden nergens winterwaarnemingen vinden. Ook hebben we de afbeeldingen goed bekeken. Wat ons erg bevreesdde is dat op alle afbeeldingen te zien is dat alléén de voorste helft van de snavel zwart wordt afgebeeld terwijl wij duidelijk een geheel zwarte snavel gezien hebben. Ook hebben wij duidelijk een gitzwart oog gezien. Er was geen spoor van een gele iris of een geel ooglid te zien. Maar misschien heeft dat iets met het winterkleed te maken.